

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນະຖາວອນ

ກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້

ເລກທີ 0827-- -- /ກປ

ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ວັນທີ 05/04/18

ຄໍາສັ່ງ

**ກ່ຽວກັບການເພີ່ມທະວີຄວາມເຂັ້ມງວດ ຕໍ່ການສະກັດກັ້ນ, ເຝົ້າລະວັງ
ແລະ ກໍາຈັດ ການລະບາດຂອງພະຍາດຫ່ຽວເຫຼືອງກ້ວຍ**

- ເຖິງ: - ທ່ານ ຫົວໜ້າຫ້ອງການ, ບັນດາກົມ ແລະ ສະຖາບັນ ອ້ອມຂ້າງກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້.
- ທ່ານ ຫົວໜ້າພະແນກກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ປະຈໍາແຂວງ, ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ.
- ທ່ານ ຫົວໜ້າດ່ານສາກົນ ດ່ານທ້ອງຖິ່ນ ໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ.

- ອີງຕາມ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການປ້ອງກັນ ແລະ ການກັກກັນພືດ (ສະບັບປັບປຸງ) ເລກທີ 13/ສພຊ, ລົງວັນທີ 15 ພະຈິກ 2016;
- ອີງຕາມ ດໍາລັດ ຂອງນາຍົກລັດຖະມົນຕີ ເລກທີ 99/ນຍ, ລົງວັນທີ 09 ມີນາ 2017 ວ່າດ້ວຍການຈັດຕັ້ງ ແລະ ການເຄື່ອນໄຫວຂອງກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້;
- ອີງຕາມ ໜັງສືສະເໜີ ຂອງກົມປູກຝັງ ເລກທີ 0178/ກປຝ, ລົງວັນທີ 26 ມັງກອນ 2018.

ໃນໄລຍະຜ່ານມາ ການປູກກ້ວຍຂອງຊາວກະສິກອນ, ບັນດາຜູ້ປະກອບການ ທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ໂດຍສະເພາະແມ່ນການປູກກ້ວຍຫອມຈິນ (Cavendish) ຢູ່ບັນດາແຂວງພາກເໜືອ ເຊັ່ນ: ແຂວງ ຜົ້ງສາລີ, ແຂວງ ຫຼວງນໍ້າທາ, ແຂວງ ບໍ່ແກ້ວ, ແຂວງ ອຸດົມໄຊ, ແຂວງ ໄຊຍະບູລີ. ອີກຈໍານວນໜຶ່ງ ຢູ່ທາງພາກກາງ ແລະ ພາກໃຕ້ ເຊັ່ນ: ແຂວງ ວຽງຈັນ, ແຂວງ ສາລະວັນ ແລະ ແຂວງ ອັດຕະປື ເຊິ່ງມີເນື້ອທີ່ ທັງໝົດ 23.000 ກວ່າເຮັກຕາ; ໄປຄຽງຄູ່ກັບຂະບວນການດັ່ງກ່າວ, ກໍ່ເກີດມີການລະບາດຂອງພະຍາດ ຫ່ຽວເຫຼືອງກ້ວຍ (Fusarium wilt, TR4), ຢູ່ບາງເຂດ ເຊັ່ນ: ໃນຊ່ວງປີ 2016-2017 ນີ້, ທີມງານວິຊາ ການສູນປ້ອງກັນພືດ, ໄດ້ລົງສໍາຫຼວດ ແລະ ໄດ້ພົບເຫັນການລະບາດຂອງພະຍາດດັ່ງກ່າວ ຢູ່ສວນປູກຂອງ ບັນດາບໍລິສັດທີ່ມາລົງທຶນ ໃນ 3 ແຂວງ ຄື: ແຂວງ ບໍ່ແກ້ວ (ເມືອງ ຫ້ວຍຊາຍ ແລະ ເມືອງ ຕົ້ນເຜິ້ງ); ຢູ່ ແຂວງ ຫຼວງນໍ້າທາ (ເມືອງ ນໍ້າທາ, ເມືອງ ສິງ ແລະ ເມືອງ ລອງ) ແລະ ຢູ່ແຂວງ ວຽງຈັນ (ເມືອງ ວັງວຽງ) ພະຍາດຫ່ຽວເຫຼືອງກ້ວຍນີ້, ມີຄວາມທົນຕໍ່ສະພາບແວດລ້ອມ ສາມາດຝັກຕົວຢູ່ໃນດິນໄດ້ນານກວ່າ 30 ປີ.

ພະຍາດດັ່ງກ່າວນີ້, ບໍ່ພຽງແຕ່ເກີດກັບຊະນິດພັນກ້ວຍຫອມຈີນ ເທົ່ານັ້ນ, ແຕ່ຍັງສາມາດຕິດຕໍ່ໄປສູ່ແນວພັນ
ກ້ວຍພື້ນເມືອງອື່ນໆໄດ້ອີກ ເຊັ່ນ: ກ້ວຍນ້ຳ, ກ້ວຍເລັບມິນາງ...ນອກນັ້ນ, ພືດອື່ນໆ ເຊັ່ນ: ໄມ້ປະດັບ
ຕະກູນ Heliconia ແລະ ປະເພດຫຍ້າກໍສາມາດຕິດພະຍາດນີ້ໄດ້. ເຊື້ອພະຍາດນີ້, ຈະເຂົ້າທຳລາຍລະບົບ
ຮາກ, ເຮັດໃຫ້ຮາກ ແລະ ເຫງົ້າເນົ່າ. ຈາກນັ້ນ, ຈະໄປທຳລາຍລະບົບທໍ່ລຳລຽງນ້ຳ, ທໍ່ລຳລຽງອາຫານ ເຮັດ
ໃຫ້ໃບຫ່ຽວ, ມີສີເຫຼືອງ, ຂອບໃບແຫ້ງ, ຕົ້ນກ້ວຍທີ່ຕິດພະຍາດນີ້ ຈະໃຫ້ຜົນຜະລິດໜ້ອຍລົງ, ໝາກລົບ...
ເພື່ອເປັນການປ້ອງກັນ, ສະກັດກັ້ນ ແລະ ຄວບຄຸມການແຜ່ລະບາດຂອງພະຍາດພືດດັ່ງກ່າວ, ບໍ່ໃຫ້ແຜ່
ຂະຫຍາຍໄປສູ່ເຂດອື່ນ

ລັດຖະມົນຕີກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ອອກຄຳສັ່ງ:

1. ໃຫ້ ກົມປູກຝັງ ຮີບຮ້ອນປະສານສົມທົບ ກັບພະແນກກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ປະຈຳແຂວງ, ນະຄອນຫຼວງ
ວຽງຈັນ, ດ່ານກັກກັນພືດ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນກ່ຽວຂ້ອງ ເພີ່ມທະວີຄວາມເຂັ້ມງວດ ໃນ
ການສະກັດກັ້ນ, ເຝົ້າລະວັງ ແລະ ກຳຈັດ ພະຍາດຫ່ຽວເຫຼືອງກ້ວຍ ຕາມມາດຕະການທີ່ຈຳເປັນຮີບດ່ວນ
ດັ່ງນີ້:
  - ກ. ສຳລັບມາດຕະການລວມ ໃຫ້ເອົາໃຈໃສ່ ດັ່ງນີ້:
    1. ໃຫ້ເຈົ້າໜ້າທີ່ກັກກັນພືດ ຕາມດ່ານຊາຍແດນຕ່າງໆ ເພີ່ມທະວີຄວາມເຂັ້ມງວດກວດກາການນຳເຂົ້າ
ແນວພັນ ແລະ ຫໍ່ພັນກ້ວຍ; ກວດກາໃບຢັ້ງຢືນສຸຂານາໄມພືດ ທີ່ອອກໃຫ້ໂດຍອົງການປ້ອງກັນພືດ
ແຫ່ງຊາດຂອງປະເທດຕົ້ນທາງ (ປະເທດສິ່ງອອກ); ຖ້າບໍ່ມີໃບຢັ້ງຢືນສຸຂານາໄມພືດ ແມ່ນຫ້າມນຳ
ເຂົ້າ ຢ່າງເດັດຂາດ;
    2. ຫ້າມທຸກການເຄື່ອນຍ້າຍຫໍ່ພັນກ້ວຍ ແລະ ດິນ ຈາກພື້ນທີ່ທີ່ມີການລະບາດຂອງພະຍາດດັ່ງກ່າວ
ເຊັ່ນ: ພື້ນທີ່ທີ່ພົບເຫັນການລະບາດ ຢູ່ແຂວງ ບໍ່ແກ້ວ, ແຂວງ ຫຼວງນ້ຳທາ, ແຂວງ ວຽງຈັນ ເຊິ່ງມີ
ຄວາມສ່ຽງສູງທີ່ຈະຕິດຕໍ່ໄປສູ່ເຂດອື່ນ.
  - ຂ. ມາດຕະການສະເພາະ ໃນເຂດທີ່ມີການລະບາດ ໃຫ້ປະຕິບັດ ດັ່ງນີ້:
    1. ພື້ນທີ່ທີ່ມີການລະບາດຂອງພະຍາດຫ່ຽວເຫຼືອງກ້ວຍ ແມ່ນບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ປູກກ້ວຍຊ້ຳຄືນ ໃສ່ໃນ
ເຂດດັ່ງກ່າວອີກ;
    2. ໃຫ້ທຳຄວາມສະອາດ ໂດຍການຊຸດຫໍ່ ຫຼື ເຫງົ້າກ້ວຍ ມາທຳລາຍຖິ້ມ; ໃຫ້ໄຖດິນຕາກແດດໄວ້
ໄລຍະໜຶ່ງ ແລ້ວຈຶ່ງປູກພືດອື່ນທີ່ບໍ່ແທນການປູກກ້ວຍ;
    3. ບຸກຄົນທີ່ເຮັດວຽກໃນສວນກ້ວຍ, ອຸປະກອນຮັບໃຊ້ໃນການກຽມດິນ, ເຄື່ອງມືອື່ນໆ ທີ່ນຳໃຊ້ໃນ
ເຂດພື້ນທີ່ພົບການລະບາດພະຍາດຫ່ຽວເຫຼືອງກ້ວຍ (Fusarium wilt, TR4) ຕ້ອງອະນາໄມດ້ວຍ
ຢາຂ້າເຊື້ອກ່ອນຈະນຳເອົາໄປໃຊ້ໃນພື້ນທີ່ອື່ນ.

